

„Tėvynė“ Savaitinis laikraštis

Leidžiama kas Pėtėyčia
Susivienijimo Lietuvių Amerikoje
PRENUMERATA METAMS:
Sveienyose Valstijose \$1.50
Krose Viečpatystėse \$2.00
„T E V Y N Ė“
307 W. 30-th Str., New York, N. Y.

T E V Y N Ė

SUSIVENIJIMO LIETUVIŲ AMERIKOJE ORGANAS

The Lithuanian Weekly „Tėvynė“

Published Every Friday
By the Lithuanian Alliance of America
P. Jurgelutė, Sec'y & Business Mgr.
YEARLY SUBSCRIPTION RATES:
In the United States \$1.50
To Foreign Countries \$2.00
„T E V Y N Ė“
307 W. 30-th Str., New York, N. Y.

No. 46

Acceptance for Mailing at Special Rate of Postage provided for in Section 1103, Act of October 3, 1917, Authorized on June 27, 1918.

New York, N. Y. Lapkričio (November) 17, 1922.

Entered as Second Class Matter November 28, 1910, at the Post Office at New York, under the Act of March 3, 1875.

Vol. XIII

Įvairios Žinios LIETUVOS ŽINIOS

AMERIKOS RINKIMŲ DAVINIAI.

Sio rudenio rinkimuose republikonų partija žymiai pralaimėjo. New Yorko valstijoje demokratų kandidatas į gubernatorių tapo išrinktas tokia didžiuliu balsu, kokio nesitikėjo nei patys demokratai. Al. Smith gavo apie 400,000 balsų daugiau, negu dabartinis gubernatorius Miller republikonų kandidatas. Taipgi New Yorko valstijos senatą laimėjo demokratai, o legislatoroje republikonų didžiulį žymiai sumažino.

Taipgi ir federaliuose rinkimuose demokratai laimėjo, nes dauguma jų kandidatų išrinkta ir į Kongreso Senatą ir į Atstovų Butą. Nors vis dar republikonų didžiuliu ir Senate, ir Atstovų Butu, tačiau ta didžiuliu žymiai sumažinta.

Iš 29 valstijų, kurios šiemet rinko gubernatorių, 17 gubernatorių išrinkta demokratų partijos kandidatų. Dauguma politikierių mano, kad šitas laimėjimas demokratų yra laimėjimas „šlapiųjų“, nes manoma, kad blaiybės įstatymas turės būti modifikuotas.

IŠ SANTARVĖS-TURKŲ KONFLIKTO.

Nežiūrint visų Turkų nacionalistų avantiūrų, ligi šiol išvengta susirėmimų ir Santarvė deda visų pastangų, kad ir ateityje būtų galima to išvengti. Taipgi ir Turkai sutinka, kad Santarvė pasiliktų Konstantinopolyje, tačiau reikalauja, kad Konstantinopolis būtų valdomas sulig musulmanų įstatymų.

Taipgi Artimųjų Rytų konferencija atidėta ligi lapkričio 20 d., kuri turėjo įvykti lapkr. 13 d.

NESUSITARĖ SU VOKIEČIAIS.

Santarvės kontribucijų komisija sugrįžo Paryžiumi nieko nelaimėjusi iš Vokietijos valdžios. Sakoma Vokietijos valdžia nesutikusi ant kontribucijų komisijos siūlymą stabilizavimui Vokietijos markės. Viskas ką komisija laimėjo, tai pasiūlymą kanclerio Wirth oficialų pareiškimą, kuriuomi reikalaujama moratoriumo parento tarptautinių finansų suartinimu.

DIDELIS ŽEMĖS DREBĖJIMAS.

Pranešimu iš Santiago, Chile, kad lapkr. 11 d. ryte ištiko didelis žemės drebėjimas Copiapo mieste ir apylinkėje, kuriame žuvo apie tukstantis ypatų ir daugybė sužeista, jau nekaltant apie suaikintą turtą. Sakoma žuvusiųjų skaitlius bus daug didesnis, tačiau tuo tarpu dar negalima sužinoti kiek ištikrųjų yra žu-

vusiųjų. Apart žemės drebėjimo, išsiliejo milžiniška banga ir Ramiojo Okeano pakraščiais, kuri irgi dauge lį miestelių ir kaimų sunaikino. Yra manoma, kad jų rugne atsitiko žemės iškilimas, kas ir buvo priežastimi jurų išsiliejimo.

Taipgi praneša, kad šitas žemės drebėjimas ėjo tam tikra banga, nes kitose Chile respublikos vietose drebėjimas ištiko tik ke lioms valandoms vėliaus, negu Copiapo mieste. Taipgi tą pačią dieną vakare buvo jaučiamas smarkus žemės drebėjimas prie Hilo Bay, Hawaii respublikoje, o Koenigsteine, Prusijoje, tos pačios dienos ryte buvo jaučiamas žymus žemės drebėjimas. Šitas žemės drebėjimas tęsėsi apie tris su pusę valandų. Iš pastarųjų dviejų vietų apie žuvusius žmones arba nuostolius nieko nepranešama.

SMULKIOS ŽINUTĖS.

— Nuo rugsėjo 15 d. ligi spalio 15 d. 26 principaliuose Amerikos miestuose maisto produktų kainos pakilo nuo 1 ligi 3 nuosimėjų.

— Tapo pertraukta diplomatiniai ryšiai tarpe Rusijos ir Lenkijos. Abi valstybės atsaukė savo diplomatinis atstovus. Vienok sako ma, kad šitokia akcija nepaieškia karo pavojaus, nes padaryta tik delto, kad Lenkija pasielgusi nemandagiai su Rusijos atstovais.

— Galutinos žinios praneša, kad Spangler, Pa., angliakasyklų eksplozijoje žuvo apie 70 žmonių, iš kaltės kompanijos delei ne atatinamo prižiūrėjimo kasyklų. Apart to, lapkr. 3 d. įvyko kita nelaimė angliakasyklose Olyphant, Pa., kurioje žuvo 5 darbininkai.

— Šiemet Suv. Valst. pasaulinio karo paliaubų pasirašymo šventės nelaikyta, tik kai kur tam tikros ceremonijos išpildyta.

— Pereitą savaitę, kuri baigėsi lapkr. 11 d., anglių išproduktuota 12,600,000 tonų, arba 200,000 tonų daugiau, negu savaitė prieš tai. Sakoma kad anglių trūkumo krizis visiškai jau yra praėjęs.

— Pranešama iš Sofijos, kad Tautų Sąjungos atstovas Fridtjot Nansen priėjo prie sutarties su Maskvos valdžia, kokiomis sąlygomis pastaroji sutikusi priimti į Rusiją likučius Vrangelio armijos, kurios šiuo tarpu dar yra apie 30,000 ir kuri ligi šiol turėjo priešlaudą Bulgarijoje.

— Pasaulinio karo metu žuvo 161 Amerikos mergina, kurios buvo nuvykusios tarnauti į karo laukus Francijoje, kad pagelbėjus nelaimėms ištiktiems kareiviams.

DAR KITOKI RINKIMŲ DAVINIAI.

Ligi šiol dar nėra tikrų žinių apie Lietuvos Seimo rinkimų davinius. Net ir patys Lietuvos laikraščiai vieni skelbia vienodus davinius, kiti kitokių. Štai „Lietuvos Žinios“ 27 d. spa lių laidoje skelbia sekamą žinią apie rinkimus:

Iš patikimų šaltinių sužinota kiek partijų atstovų teis Seiman.

Krikšč. demokr. bloko 38, Valst. Sąjungos ir s. l. bloko 20, socialdemokratų 10, žydų 2, lenkų 2, vokiečių 1, komunistų 3, Mikuckio gr. ir „Varg. Valst.“ 2.

„Lietuvos Ukinkas“ tos pačios dienos ryte buvo jaučiamas žymus žemės drebėjimas. Šitas žemės drebėjimas tęsėsi apie tris su pusę valandų. Iš pastarųjų dviejų vietų apie žuvusius žmones arba nuostolius nieko nepranešama.

Krikšč. dem. 36, Valstiečių Sąjunga ir socialistai liaudininkai 15, socialdemokratai 7, lenkai 6, komunistai 6, žemdirbių-pažangos blokas 1, vokiečiai-gudai 2 ir žydai 6.

Taigi šios neoficialės žinios žymiai skiriasi viena nuo kitos. Apart to, Vyriausios Rinkimų Komisija pertikrinus skundus atrado, kad Lapių apylinkės rinkimai netiesotai atlikti, nes vietos rinkimų komisija leidusi rinkimū bute agituoti ir tiems patiems asmenims kelis kartus balsuoti, todėl šioje apylinkėje rinkimai panaikinti ir paskelbti nauji rinkimai spalio 30 ir 31 dienomis tais pačiais sąrašais. Matyt prisėis dar mėnesį palukėti, kol galutinai sužinosime davinius šitų rinkimų.

KIEK LIETUVIŲ DAR GALI ATVAŽIUOTI AMERIKON.

Sulig naujo imigracijos patvarkymo kas metai Lietuvos piliečių gali įvažiuoti į Suv. Valst. 2,310. Įleistu nuo liepos 1 d. ligi spalio 31 d. 1,610. Šiemet dar galės įvažiuoti 688 Lietuvos piliečiai.

SUSTABDYTAS „TĖVYNĖS BALSAS“.

„Krašto Balsas“ spalio 29 d. laidoje pranešama, kad pažangiečių organas „Tėvynės Balsas“ sustabdytas visam karo stovio metu. Vadinasi valdžia sustabdė pažangiečių organą. Tačiau „Tėvynės Balsas“ leidėjai su spalio 29 diena pradėjo leisti tą patį laikraštį nauju vardu: „Krašto Balsas“.

Ar ilgam bus galima gyvuoti „Krašto Balsui“, tai artima ateitis įrodys.

ZEM. PANEMUNĖ.

(Šakų Apskr.)
Reikia pripažinti, kad žem. Panemunė viena iš gražiausių Lietuvos vietų. Koks gamtos gražumas! Čia Nemunas šalimais bėga

vakarų linkui, aplinkui miškai, miškeliai, kalnai... Visur gražaus išpuodžio įgauna žmogaus siela... Vienas dalykas, tai dvarponio Zano dvaras, kuris neduoda tinkamų sėlai jausmų. Apleistas vieni skelbia vienodus davinius, kiti kitokių. Štai „Lietuvos Žinios“ 27 d. spa lių laidoje skelbia sekamą žinią apie rinkimus:

Iš patikimų šaltinių sužinota kiek partijų atstovų teis Seiman.

Krikšč. demokr. bloko 38, Valst. Sąjungos ir s. l. bloko 20, socialdemokratų 10, žydų 2, lenkų 2, vokiečių 1, komunistų 3, Mikuckio gr. ir „Varg. Valst.“ 2.

„Lietuvos Ukinkas“ tos pačios dienos ryte buvo jaučiamas žymus žemės drebėjimas. Šitas žemės drebėjimas tęsėsi apie tris su pusę valandų. Iš pastarųjų dviejų vietų apie žuvusius žmones arba nuostolius nieko nepranešama.

Krikšč. dem. 36, Valstiečių Sąjunga ir socialistai liaudininkai 15, socialdemokratai 7, lenkai 6, komunistai 6, žemdirbių-pažangos blokas 1, vokiečiai-gudai 2 ir žydai 6.

Taigi šios neoficialės žinios žymiai skiriasi viena nuo kitos. Apart to, Vyriausios Rinkimų Komisija pertikrinus skundus atrado, kad Lapių apylinkės rinkimai netiesotai atlikti, nes vietos rinkimų komisija leidusi rinkimū bute agituoti ir tiems patiems asmenims kelis kartus balsuoti, todėl šioje apylinkėje rinkimai panaikinti ir paskelbti nauji rinkimai spalio 30 ir 31 dienomis tais pačiais sąrašais. Matyt prisėis dar mėnesį palukėti, kol galutinai sužinosime davinius šitų rinkimų.

Iš Lietuvos Laikraščių

Klaipėdos krašto klausimu. E. Paryžius. Klaipėdos Komisija mananti išklausti Lietuvos Vyriausybės atstovą kai del Klaipėdos klausimo lapkričio 6 d. Iš šaltinių, esančių sąryšyje su Ambasadorių Konferencija, patirta, jog Klaipėdos klausimo išrišimas numatomas arba prijungimo formoj prie Lietuvos su Tautų Sąjungos protektoratu, arba formoj atskiro Lietuvos kantono.

Kolčakininkas atstovauja Lietuvai. „Lietuva“ praneša, kad į gelžkelių tvarkaraščius ir tiesioginių vagonų nustatymui konferenciją Lucernoje lapkričio 7, 8 ir 9 d. mūsų vyriausybė paskyrė bermontininkų susisiekimo ministrij, inž. Iljiną, kuris Bermono derybose su Lietuva reikalavo tuojaus bermontininkams visus Lietuvos gelžkelių atiduoti, kitaip grasė, patys jėga paimsi. Apie tai jau kartą buvo „Tėvynės Balse“ rašyta, bet, matyt, mūsų vairininkų nuomone, Lietuvos buvę priešininkai gali būti jos užtarytojais.

Lenkai išbriovė Lietuvon. E. Kalvarija. Š. m. spalio 16 d. Liubavo ruože len-

kai išbriovė mūsų pusėn ir užėmė Reketijos kaimą ir dvarą, Volkovizną ir Kamienką.

Laike užėmimo buvo smarkių susirėmimų su vietos partizanais, kurie sužeidė du lenku.

Lenkų partizanų šiam ruošte yra 50 ginkluotų vyrų, kuriems padeda prisijungta iš Aukštosios Silezijos komanada 40 žmonių. Jie da-

bar stovi Reketijos kaime ir turi su savim du kulkosvaidžius ir sustiprintą žandarų sargybą: kiekvienam kaime stovi po 15-17 žandarų. Jų tarpe yra reguliarių kareivių, kurie tik žandarų keipures dėvi.

Netoli Abelių atidaryta pusiaustotis Šapeliai, kur bus priimama keleiviai ir traukinius ir krovinius.

Laiškai Iš Lietuvos

Rašo V. K. RAČKAUSKAS.

1. KELIONĖJE.

Persiryš per Atlantiką, tikėjauisi matytis su Lietuvos Atstovybe Paryžiuje, bet tas man nepasisekė: iš kelionės apsirgau ir tik galėjau susirušti ir tarptautinė traukinį, iš Paryžiaus tiesiog Kaunan, be persėdimo, 7 d. spalio. Į Kauną atvykau 9 d. spalio, išvakariuose rinkimū į Lietuvos Seimą.

Tarptautinis traukinys kasdien eina iš Paryžiaus, per Belgiją, Cologne, Berliną-Karaliaučius - Kauną-Šiaulius-Joniškį, - į Rygą. Tai yra bene geriausi kelionės Europos kontinentu: vagonai įrengti dailiai, šilti (šilumos Europoje nedaug tēra), su vagonais-valgyklomis. Iš Paryžiaus ligi Kauno kelionė užtrunka apie 45 valandas. Bilietas kainuoja suvirš 320 frankų, arba, pinigais skaitant, \$25.00 Cologne'je prie mūsų traukinio prikabino vagoną tiesioginio susisiekimo London-Ostende-Kaunas- Ryga. Šitame vagono keliavo Kaunan g. Tadas Petkevičius, Lietuvos Atstovybės Londono-Ostende-Kaunas- Ryga logne ligi Kauno turėjęs labai malonų kelionės draugą, su kuriu plačiau išsikalbėjau apie kaikiuriuos svarbius Amerikos lietuviams klausimus: registracija, palietybė, Lietuvos ekonominė padėtis, nauji Lietuvoje pinigai ir tt.

Lietuvių registracijos užsieniuose klausimu pats man kelionės draugas pirmas pradėjo kalbą, - jis jau matė Amerikos laikraščiuose tą didelę audrą, koki sukilo dėl to, kad Liet. Informacijos Biuras paskelbė registraciją, nepasirūpinęs ryškiau nušviesti tų priežasčių, kurių dėlei ji buvo paskelbta ir nemokėjęs gauti šitam darbu Amerikos lietuvių paramos ir pritirimo.

Lietuvių piliečių užsieniuose registracija, - sakė p. Petkevičius, - yra svarbus dalykas ir jos sumanydamas aš padaviau Lietuvoje, budamas Ministerijų Kabineto Reikalų Vedėju. Lietuvos Respublikai, imėjusiai jau ir tarptautinius santykius su kitomis valstybėmis, labai dažnai prisėina užstoti savo piliečių interesus už-

sieniuose, Europoje. Svarbiausia-gi yra tai, kad daugely Europos valstybių, gan daug buvo iškelta bylų del žmonių, kurie, patekę bedon ar patraukti teisman už kriminalius prasižengimus, sakėsi esą Lietuvos Respublikos piliečiai. Nemaža tokių ir deportuota buvo Lietuvon tai iš Anglijos, tai iš kitų Europos šalių, visai neatsiklausiant mūsų, ar tie žmonės tikrai yra Lietuvos piliečiai, ar ne... Lengva tad suprasti, kad kokiam nors prasikaltėliui, leiskime sau Anglijoje ar Rusuose, maloniau likti deportuotui, negu patekti kalėjiman ar prie sienos sušaudymui. Todėl ačiū tam Lietuvon siūsta nemaža tokio elemento, kurs niekados Lietuvos nebuvo matę ir neturi teisės prie Lietuvos piliečių bė... Akyvaizdoje to, registracija gali nemaža pribelgti, - panašiuose atsitikimuose Lietuvos Respublika turi įrodymus, kas yra jos pilietis, ar kas nėra, kas turi teisės tikėtis Lietuvos užtarimo, kas neturi...

Tai viena. Antra, beveik visose Europos valstybėse yra pasų (pasportų) sistema. Taigi Lietuvos piliečiams, gyvenantiems tokiose valstybėse nuo karo pradžios, reikalinga yra turėti pasai, - todėl jiems ir paskirta laikas, ligi kurio tie pasai reikia išsiimti. - Bet mes Amerikoje neturime tos sistemos, - perkirtau.

Taipgi ėia ir buvo klaida, kad registracija buvo ne laiku ir nevykusiai paskelbta Amerikos lietuviams. Jei būtų tiksliai skelbiama Amerikai, tai, be abejonės, Amerikos lietuviai būtų registraciją, nepasirūpinęs ryškiau nušviesti tų priežasčių, kurių dėlei ji buvo paskelbta ir nemokėjęs gauti šitam darbu Amerikos lietuvių paramos ir pritirimo.

Lietuvių piliečių užsieniuose registracija, - sakė p. Petkevičius, - yra svarbus dalykas ir jos sumanydamas aš padaviau Lietuvoje, budamas Ministerijų Kabineto Reikalų Vedėju. Lietuvos Respublikai, imėjusiai jau ir tarptautinius santykius su kitomis valstybėmis, labai dažnai prisėina užstoti savo piliečių interesus už-

— Tačias, - pastebėjau, - jau faktas įvyko. Amerikos lietuviai liko be galo suerzinti ne tiek pačiu registracijos principu, kiek jo vykdinimo griežtumu ir skelbimu baismės už neįregistravimą.

— Čia ir buvo didžiausi klaida tų, kas įstatymą skelbė. Klaida dar ir tame, kad

9 d. birželio įstatymas griežtai nesutinka su Lietuvos Konstitucija. Pagal tą įstatymą, pilietybei įgyti reikia gyventi Lietuvoje per 5 metus, o Konstitucija nustato 10 metų...

— Aš manau, - pastebėjau, - kad į Amerikos lietuvius, sudarančius beveik trečdalį visos Lietuvos tautos, nereikėjo to įstatymo taikyti, tuo labiau, kad jie, per laiką gyvenę laisvoje šalyje, jau atrato nuo Europos valstybių režimo ir nuovarymo piliečių asmens laisvės. Ir klausime pilietybės, man rodos, amerikiečiai turi patekti į kitą kategoriją, skirtingos nuo tos, kurion skiriami neįregistravusieji. Neįregistravusieji Amerikos lietuviai, mano nuomone, neprivalo netekti pilietybės, - jiems užtektų, gryžus Lietuvon, pareikšti noro likti Lietuvos piliečiais, ir piliečių teises, remianties tokiu jų pareiškimu, turėtų būti jiems suteikiamos...

Su šitokia mano nuomone p. Petkevičius visiškai sutiko. Jis, kaip ir aš, supranta, kad Amerikos lietuviai, išėję iš Lietuvos pirm Lietuvai pasiskelbsiant nepriklausoma, negalėjo pareikšti savo pilietybės, tad ir dabar taikyti prie jų drausmes ir bausmes būtų netik neloginga, bet taip jau ir neteisinga sulig jų.

Iš tolimesnio toje temoje pasikalbėjimo man buvo aišku, kad Lietuvoje yra didelio susirūpinimo dėl to reikalo ir kad Lietuvos Atstovybės Amerikoje netaktiškumas, skelbian registraciją įstatymą, yra viena svarbiųjų priežasčių, del kurių pačios Atstovybės kreditai Lietuvoje labai žemai nupuolė. Toksai panašus įstatymo skelbinas ir toks jo vykinimo budas tegali būti toleruojamas autokratinėje šalyje, bet ne laisvoje Amerikoje.

Kelionėje dar budamas, sužinojau, kad Lietuvoje nuo rugsėjo m. pusės plačiai vartojama *litai* ir vejamama laukan vokiečių markės. Vokietijos markės puolimas skaudžiai atsiliepiant ant viso ekonominio Lietuvos gyvenimo. Labiausia, žinoma, nukentėjo Lietuvos valdininkai, - „jų pečiai“, anot p. Petkevičiaus, „staktoma valstybė“, ir tas kraštui labai nesveika; išbadėję valdininkai negali tinkamai tarnauti valstybei, patys nu silpsta sveikatos žvilgsniu, jų vaikai auga be tinkamo maisto, neurastenikais. Markei nupuolus ligi 1,000 už dolerį, gyvenimas brango, bet algos negalėjo kilti tokioje pat proporcijoje, kaip kilo kainos. Tad vyresnės sės klasės valdininkas (pvzd. departameno direktorius ir p.), gaudavęs algos 3,000 auks., t. y. \$3, turėjo gyventi labai skurdžiai: sausa duona ir viralu iš bulvių...

LAISVAS SKYRIUS

(Redakcija neima atsakomybės už šnekėtą mintis šiame skyriuje.)

LAISKAS „TĒVYNĖS“ REDAKCIJAI.

G. „Tėvynės“ Redakcija! „Tėvynės“ 42 numeryje tilpo raštas, kuriame dr. F. S. Zurwell hamiškaiki dako mano ypatą ir sukrauja visą eilę savo begėdiškumų. Ne atsiliepiu jai, jeigu tas būtų tilpęs kitame kokiam laikraštyje, ne organe S.L.A., kurio aš esu nariu nuo 20 metų. Ne minėsiu ir ne atkartosiu visus Zurwell-Zarwell-Zuraulio pliauškimus, nes per daug slykštaus purvo, kurio vengia kiekvienas save guodojantis žmogus, tik paviršium paaikšinsiu kai kuriuos jo begėdiškų prasimanymus.

Jis turbūt gyvena užsimerkęs ir todėl galbut jo akys begėdiami olimpiški tipai jam vaidina ir „bolines“, ir „munšainas“ ir pletkininkes „bo-bas“, užtai tas jo paškilis taip ir dvokia tų vienu „procedūrų“ emalija, kuria jis pasigarduoja mas vis rėkauja žiūrėkite, matykite, klausykite! Toks donkišotiskas jo besidarkymas žmona velionio V. Kudirkos pūdžiūs, kuriais pasakojama apie dvaro bulių, kuris iškilmingai baubia sudaręs rugių rikę.

Raštų aš pas jį niekad ne prašiau ir ne maniau prašyt, dargi ne turėjau ir reikalo, nes jis dar Bostone gyvendamas, ir paskui Worcesterin persikėlęs, pats tuos savo „raštus“ atnešdavo ir pats prašė juos talpinti „Amerikos Lietuvių“. Slapivardį „Apleistas“ atnešdavo ir pats prašė juos talpinti „Amerikos Lietuvių“. Slapivardį „Apleistas“ atnešdavo ir pats prašė juos talpinti „Amerikos Lietuvių“.

Raštų aš pas jį niekad ne prašiau ir ne maniau prašyt, dargi ne turėjau ir reikalo, nes jis dar Bostone gyvendamas, ir paskui Worcesterin persikėlęs, pats tuos savo „raštus“ atnešdavo ir pats prašė juos talpinti „Amerikos Lietuvių“.

Raštų aš pas jį niekad ne prašiau ir ne maniau prašyt, dargi ne turėjau ir reikalo, nes jis dar Bostone gyvendamas, ir paskui Worcesterin persikėlęs, pats tuos savo „raštus“ atnešdavo ir pats prašė juos talpinti „Amerikos Lietuvių“.

kad „bajoras“ nemoka žodį nukopijuot. Gerai žmonės sako, kad prašmutą niekas ne matytų, jei pats ne pasirodytų.

Kambarių aš pas jį jokių ir niekad ne prašiau, tik jam nuolat besigiriant su savo randaninkais „amerikonais“, kartą irgi pašiepdamas jį pasakiau „išvaryk juos, tai aš jų vietoj apsigyvensiu“ (tą girdėjo provizorius Budrevičius), bet tai ne buvo joks prašymas, negi norėjimas jo tų kambarių, tik pašiepimas nuobodulio pasakoriaus, o matykite, ką jis iš to nusikalė. Kaip tik narys pletkininkų „bobų“ draugijos. Pliauškia jis, kad aš ant jo bėda verčiau už tai, kad „Keleivis“ spaudina „Kuryer Codzieny“.

Pliauškia jis, kad aš ant jo bėda verčiau už tai, kad „Keleivis“ spaudina „Kuryer Codzieny“.

Pliauškia jis, kad aš ant jo bėda verčiau už tai, kad „Keleivis“ spaudina „Kuryer Codzieny“.

Pliauškia jis, kad aš ant jo bėda verčiau už tai, kad „Keleivis“ spaudina „Kuryer Codzieny“.

nus, kad jis išsikrausto iš Worcesterio.

A. J. Gotautas, „A. L.“ Reporteris.

Worcester, Mass., spalio 26 d., 1922 m.

Atviro laiško liudijimas V. S. Jokubyno polemikos delei „Tėvynės“ 42 num. dr. F. S. Zurwell (dantistas), besipolemizuodamas su „Amerikos Lietuvio“ redaktorium, V. S. Jokubynu, del savo straipsnio „Suklaidinti žmonės“, ytin suklypo, ir, kad visai neparpuolus, jis bando savo silpnumą pasilėpt „zezerio“ išdavystėj. Šiuo mi tikrinu „Tėvynės“ skaitytąjams, jog dr. F. S. Zurwell'o straipsnį „Suklaidinti žmonės“, tilpusį „A. L.“ 39 num., suštačiau originališkai, prisilaikydamos paties autoriaus įsakymo: „Minties ir rašybos netaisyty“.

G. A. Kyba, „A. L.“ int. operatorius.

Iš Lietuvos Laikraščiu

Iš Seimų Padangės.

Lietuviai Seinuose negau na steigti mokyklų. Rugsėjo 30 d. įdavė jie Seimų starostai prašymą leisti atidaryti dešimtis privačių kaimuose mokyklų; iki šioliai neturi jokio atsakymo. Įteikė starostai kultūros ir švietimo draugijos statūtą; ir valdžia du kart atmetė reikalaujama įnešt į statutą tokių pataisų, kurios suvaržytų taip draugijos veikimą, kad draugija visiškai negalėtų pasiekti savo tikslo. Lietuvių „Žiburio“ gimnazijos inventorių prisivisavo no lenkų valdiškos mokyklos ir nenori gražinti Lietuvių mokyklai. Lietuvių prieglaudi padaryti didžiausi nuostoliai ir ligi šioliai jai neatlyginta. Policija ir kareiviai vis reikalauja iš lietuvių pasų nu lenkų pilietybės pareiškimais, o neturintiems tokių pasų trukdo susisiekti su Seinais ir bažnyčia. Jauni vyrai vis ieškomi: o sugautus kartais muša ir varo Suvalkuosna; tenai vienus ima į kareiviją, o kitus leidžia namo. Jaunimas slapstosi ir tvirksta.

Lietuviai rašykites prie Suvienijimo Lietuvių Amerikoje.

V. S. Jokubynas.

P. S. Delei aiškumo čionai paduodu „Amerikos Lietuvio“ reporterio ir laikraščio statėjo liudymus, kad „Tėvynės“ skaitytojai patys persitikrintų kiek yra tiesos d-ro Zurwell rašiny.

Pirmiausiai perspaušdinu žinutę, kuri tilpo „A. L.“ 35 num. ir kurią man dr. F. S. Zurwell padiktavo: „Išvažiuos Dantistas F. S. Zurwell pabaigoj šios savaitės į Montello, Mass. ir iš ten sugrįš 5 dieną rugsėjo.“ Del šios žinutės daktaras užsirustino ir del jos kilo vaidai, nes dr. F. S. Zurwell įsivaizdi-

CUNARD Lietuvon Per 10 Dienų. Vienintėlis vandeniu kelias Lietuvon per Southamptoną ant Milžinių laivų. AQUITANIA MAURETANIA 45,647 tonu 30,704 tonu BERENGARIA 52,022 tonu. Apleidžia New Yorką kas Utarninką. Greitas persėdimas Southamptono. Lietuviai ypatingai lyden.

KOSULYS yra greitai sulaukomas jeigu vartojama laika SEVERA'S COUGH BALSAM. Palingvins kosulį ir prašalins daug kentėjimu. Pirmas del vaikams ir aukgusams. Kaina 26c ir 50c. Klauskite pas aptiekoriaus. SEVERA'S COLD AND GRIP TABLETS Saūdiui ir Gripui ir Galvos skaudėjimui paeina nuo persalimo. Kaina 30c. SEVERA CO EDAR RAPIDS, IOWA.

BANKAS SU SIELA SIUNCIANT PINIGUS I EUROPA neuzmirskite koki puiku patarnavima suteikia musu Uzsienu Departmentas. Tu rint gerus ryšius, mes galime siusti pinigus i visas dalis svieto saugiai, greitai ir zemiausia kaina. Duokite mums progą jums patarnauti, o persitikinsite, kad musu pinigų siuntimo skyrius yra anzėšiausias rusies. Platesniū informacijū kreipkitės prie bile vieno musu skyriaus. Pinigai siunciami Lietuvon ir i visas dalis svieto saugiai, greitai ir zemiausia kaina. BROOKLYN 227 Havemeyer St. 710 Grand St. 774 Broadway 84 Broadway. QUEENS 1696 Myrtle Ave. Ridgewood. MANHATTAN 481 Eighth Ave. 139 Broadway. Manufacturers Trust Company NATHAN S. JONAS President.

LIETUVOS ATSTOVYBĖS SKELBIMAS Sulyg Lietuvos Respublikos Įstatymų, visi užsienioose gyvenantieji LIETUVOS ISEIVIAI, Kad pasilikti Lietuvos pilieciais, PRIVALO ĮSIREGISTRUOTI Atstovybėje iki gruodžio 22 d., 1922 m. Piliesniū informacijū prašykite nuo savo kolonijos Paskolos Stočių, Lietuviškų Įstaigų arba LITHUANIAN LEGATION, 1925 F Street, N. W., Washington, D. C. Lietuvos Respublikos Atstovybė.

Ant Kalėduj Tėvyne George Washington Nov. 28 President Adams - Dec. 6 President Fillmore Dec. 9 America - Dec. 13 President Harding Dec. 23. Tūkstančiai ateiviū rengiasi praleisti Kalėdas savo Tėvyneje su savo mylimaisiais. Kad patarnavus jiems, S. V. valdžia suruošė specialę ekskursiją Amerikos laivų, virsūje pamintū. Viskas bus daroma, kad užlaikius Kalėdu šventę ant šiū laivų. Mažiems vaikams bus dalinamos dovanos. Lietuviai gali keliauti tiesiog i Tėvyne po priežiūra p. Antano Rypkevičia. Ši ekskursija išplauks 13 d. gruodžio ant S. S. America. Pasazieriai perkeliama Bremene, o iš ten gali keliauti i Berlyną, Karaliaučių, Eidenuną ir Virbalių. Kaina - i Bremene \$103.50; Kana - \$105.15; Vilniū - \$105.30. (Kareš taksu ekstra). Rašykite šiandien del platesniū informacijū apie ši puiku laivą. APMOKEJIMAI Jei nori parsitraukti draugas ar gimines iš Senosios Tėvyne, apmokėk jųj kelionę per UNITED STATES LINES. Užtrink jiems gerą patarnavimą, patogumus - teul jie keliauja po AMERIKOS VELIAVA. REIKALAUK KNYGOS Rašyk šiandien del pilnū informacijū. Darsimokite apie grazius Suv. Yt. laivus, plaukiančius i Europą. Jokiū už tai pareiškū neturėsi. Pasiek blanką šiandien. Informacijū apie laivų išplaukim ir laikortus reikalaukite adresuoti: United States Lines Moore and McCormack, Inc., Roosevelt Steamship Co., Inc. 45 Broadway, New York City 110 S. Dearborn St., Chicago, Ill. 92 State Street, Boston, Mass. Managing Operators for UNITED STATES SHIPPING BOARD. INFORMACIJŲ BLANKA US Shipping Board, Passenger Dept. 548LS 45 Broadway, New York City. Atsakinėti grįžti mus juos kęgytū vetul del autoritetingū faktū apie kelionę. Taisid pilnas informacijū apie U.S. Vais. Linijos laivus i Europą ir iš anksto apmokamas keletojus. Vardas: Adresas: Miestas: Valstija:

BALTIJOS-AMERIKOS LINIJA 9 Broadway, New York N.Y. TIESI I LIETUVA PER HAMBURGA PILIAVA ARBA LIEPOJŲ. Lietuvos važiuojanti i Piliava splenkus Lenkų juostų karidors. Visa trečia klasa padalinta i kambarius ant 2-ly, 4-ry, 6-ry ir 8-ny lygų. Lituania gruodž. 6. Estonia gruodž. 27. Iš New Yorko, Bostono, ar Philadelphiajos i Hamburgą \$103.50 - Piliava \$106.50 - Klaipėda ir Libava \$107. Iš Bostono per Fall River Line: iš Philadelphiajos gelžkelniū i New Yorką. Delei beavorkitės kreipkitės prie savo agente.

PINIGUS siunciami Lietuvon pigiai greitai ir saugiai! Partraukiame gimines iš Lietuvos parduodame ant visų liniū LAIVAKORTES viską kelionei parupiname LITHUANIAN TRAVEL BUREAU (International) 136 East 42nd Street, New York, N. Y. (Travel Bureau)

PINIGAI Pasauciniame pinigū i Lietuvą ir visas dalis svieto, saugiai ir greitai. LAIVAKORTES Parduodame laivakortes ant visų anųj Padarome pasportus. Patinkame kelevius ant visų New Yorko stočių. Prievingame viską kas kelionėje yra reikalinga. Visuos reikaluose kreipkitės pas AMBRAZIEJUS & DANIELIUS 168 Grand Street, Brooklyn, N. Y. Tel. Greenpoint 5975. (SLA uariai)

\$2,250.00 I 4 MENESIUS! Vienybės Bendrovė reikalauja agentū užrašinti du-kart savaitinį laikraštį „Vienybė“ naujienoms prenumeratoriams. Valus prasideda lapkričio 15, 1922, baigiasi kovo 15, 1923. Visiems agentams, kurie užrašys virš 10 naujų skaitytųjų, bus duodama 50 nuosimtis. Taipgi agentas užrašes per 4 mėnesius tūkstantį skaitytųjų galės pelnyti \$2,250.00. Kad palengvinus agentams, Bendrovė skiria naujienas skaitytojams dovanas: gražų sieninį kalendorių ir knygu vertės \$1.00. Norintieji apsimti tą darbą, atsiuokite pirm lapkričio 15, 1922 metų i VIENYBĖ, (Circulation Dept.) 193 Grand Street, Brooklyn, N. Y.

Biznieriai, Garsinkites "Tėvyneje"

RAŠYKITES PRIE S. L. A. "TĒVYNĖS" SPAUSTUVĖ Šiuos SP AUDOS DARBUS ATLIEKA Konstitucijas Cirkuliorus Kopertus Plakatus Vizitines korteles Knygas Tikietus Laiškus Kvitas Ofišas ir t. t. S. L. A. kuopos, Draugijos bei pavieniai, kada jums yra reikalinga kas nors spausdinti, kreipkitės pas mus šiuo antraštu: Lithuanian Alliance of America 307 W. 30-th street NEW YORK, N. Y.

LIETUVOS PINIGAI KALĖDOMS Nuo Spalio 1, 1922, Lietuva įvedė savus pinigus, vadinamus LITAI, ir todėl nuo dabar pinigų siuntimas i Lietuvą skaitysis LITais, kurių kursas su nusimintu yra sekantis: 50 Litu - \$06.00 100 Litu - \$11.75 150 Litu - \$17.50 200 Litu - \$23.50 300 Litu - \$34.50 400 Litu - \$44.00 500 Litu - \$55.00 1000 Litu - \$108.75 Laivakortės iš New Yorko i Kana \$105.15 Laivakortės iš Kana i New Yorką \$106.00. Afidavitai parsivietiniū giminių ir draugų i Amerika. Įgaliojimai, Aktaū su užtvitiniū Lietuvos Atstovybės. Visados adresuokite: P. MIKOLAINIS, 53 HUDSON AVE., BROOKLYN, NEW YORK.

Jis linksmas, nes turi BAMBINO Valstazėnkis Reg. S. V. Pat. Biuro. Kudikiai mėgsta jį! Jie prašo dangian! Bambino yra geriausias gydulė nuo užkietėjimo, diegimo ir kitų vidurių suirimo. Veikia greitai ir visiška. Jis yra geriausias kudikių draugas. 35c. aptiekose arba už 40c. prisiunciname tiesiai iš laboratorijos. F. AD. RICHTER & CO. 14-114 So. 4th St. Brooklyn, N. Y.

LAIVAKORTĖS i Lietuvą ir iš Lietuvos. PINIGAI i Lietuvą ir visur. APDRAUDŽIU (Inšurimu) visokiūs daiktus. PASPORTAI ir kitoki dokumentai. Dykai duodu patarnimus. Adresuokite: A. S. TREČIOKAS, 195 Adams Street, Newark, N. J. Tel.: Market 4867.

ŽMONIŲ SVEIKATA

LIGOS PAEINANČIOS NUO PRAS- TŲ DANTŲ.

Biddle, D. D. S., F. A. C. D.
The Journal of A. D. A.
už rugpiūtį, 1922 m.

24. Moteris, 35 metų amžiaus, turėjo artritą viename žando sąnary. Dvylika begyvių dantų surasta ir ištraukta. Skausmas laipsniškai pranyko. Praėjus 18 mėnesių sąnarys sugrįžo į normalų dydį ir žando veikmė atsitaikė.

25. Mergaitė, 5 metų, turėjo „bėgančią“ ausį per du metus. Tonsiliai buvo išimti; pagerėjimo nesimatė. Mes ištraukėm du tuoliaikinius dantis. Tris dienas po ištraukimo apšėiai bėgo iš ausies; už vienos savaitės bėgimas apsislojo ir iki šiam laikui neneatsikartoja.

26. Vieną rytą motina atnešė mano ofi san penkių metų kūdikį sakdama, kad jis nemiegojęs keturias naktis; buvęs be apetito per keturius mėnesius. Vaikas buvo išblyškęs ir žemiau normalaus svorio. Trys begyviai dantys ištraukti, granuloma radosi ant vienos šaknies, vienas dantis buvo biauriai dvokiantis. Vaiko sveikata pagerėjo po pašalinimo šitų sugedimų iš burnos.

27. Mergina 30 m. amžiaus, auka lengvos epilepsijos (petitmal) antpuolių, atėjo mano ofisan spalio mėnesį, 1919 m. Dėvyni begyviai dantys išimti ir vienas užkliuvęs trečiasis kruminis. Po operacijos besimetas po visą kūną išbėrimas sekė. Epilepsijos antpuoliai kartojosi dar per kelius mėnesius darydamiesi kas-kart mažesniais. Paskutinis raportas sako, kad epilepsija visai išnyko.

28. Moteris, 38 m. senumo, skundėsi delei širdies nesveikumo simptomų, svaiigiu, negalėjimo vaikščioti delei „širdies silpnumo“: buvo praradus apetitą, kankino ją nemiga ir buvo nupulęs svoris.

Gydymas: Šeši begyviai dantys ištraukti, pagerėjimas sekė į kelias dienas. Svoris ir stiprumas didėjo kas dieną. Dabar ji sakosi galinti vaikščioti keliolika mylių ir jaučiantis gerai.

29. Penkiolikos metų berniukas buvo 19 nuoš. žemiau normalaus svorio; dešimts begyvių dantų išimti; į du mėnesius užaugo 113 sv.

30. Keturiolikos metų mergaitė, 12 nuoš. žemiau svorio, prastas regėjimas. Išimti tonsiliai, regėjimas pataisytas, laikoma tinkamo maitinimo priežiūroje; per šešius mėnesius ligonė užaugo svorį, bet vėliau vėl nupulė tris svarus. Šiuo tarpu šeši nesveiki dantys ištraukti, į du mėnesius pacientė užaugo 15 svarų.

32. Pacientas, 52 m. amžiaus, turėjo skausmus galvoj ir žanduose. Negalėdavo miegoti; vartodavo apšėiai morfinos ir degtinės; kuomet jis tapo nebesuvaldomas, buvo paimtas ligoninė. Dantų egzaminavimas parodė viename danty skylutę, paslėptą po smegenimis; x-spinduliai patvirtino tą patį. Po ištraukimo danties ligonis pasitaisė bėgy kelių dienų.

33. Ligonis skundėsi delei smegenų skausningumo užpakaly dešinio dešinio akinio danties; mažai domės teatreipta iki, keliolika mėnesių vėliau, paciento smakras tapo gana skaudus ir patinęs. Paskėmės to buvo, kad ligonis turėjo prarasti priešakinę žandakaulio dalį ir pagalios pasimirė, kadangi kaklo liaukos ir giliau esą audiniai tapo ligos taip apimti, kad nei chi rurgo peilis nei radius, nei x-spinduliai negalėjo pagelbėti.

34. Ponas B., kunigas, 55 m. amžiaus, turėjo sntinimą ir skausmą viršutiniame žande dešinėje pusėje, „bėgimą“ iš dešinės nosies skylės, jautė pilnumą dešiniame skruoste, ir turėjo temperatūros 101 laips. Peršvietimas rodė dešinę žando tuštumą tamsia. Dantų radiogramai parodė du kruminius dantis apsupuliusiais ir jų šaknys kyškoji žandinėj tuštumoj. Dantys ištraukti ir žando sugedusio kaulo išimta. Daug pulių bėgo iš supuvimo vietos. Pacientas sugyjo į greičiau nei mėnesį.

35. Per keturis ir pusę metų ponas T., 70 metų senumo, kentėjo skausmus kairiame pety ir šlauny, kuri laipsniškai ėjo prastyn. Jis pritrūkdavo kvapo ir tarpais jusdavo didelį silpnumą. Pacientas buvo važinėjęs į keliolika šaltinių, sanitarijų ir ligoninių Jungt. Valst. Galainiui priimtas ligoninė, leista jam vaikštinėti

po kambarius tik porą valandų dienoj. Egzaminavimas parodė kraujo užkrėtimą, kuris taip kenkė širdies veikmėi, kad po trijų mėnesių gydymo, vilties nustota, kad jis gyvas beišeis iš ligoninės. Tyrimas x-spinduliais parodė 14 dantų esančių burnoj ir dalinę danturą, kuri buvo prikergtą prie keliolikos dantų, vienas kurių, su aukso karuna, turėjo tik dalinai užpildytas šaknis. Šitas dantis ištrauktas; gelsvai žali puliai bėgo iš ištraukimo vietos. Dvokimas buvo tokis nemalonus, kad reikėjo šalintis nuo ligonio. Pacientas per kelias dienas dar turėjo ligos simptomų iki pulių bėgimas ir dvokimas sumažėjo. Bėgy mėnesio jis liko paleistas iš ligoninės. Dabar jis taip nebekentė savo dantų, kad pareikalavo ištraukti juos visus. Jau keturi metai po šio nuotikio ir ligonis randasi geroj sveikatoj.

(Iš „Gydytojas“)

AKIŲ PRIŽIURĖJIMAS.

Sipnas regėjimas reiškia prastas algas, nesmagumus ir ligas ir kartais paeina nuo netinkamo prižiūrėjimo.

Geras regėjimas reiškia progą uždirbti geras algas, linksmai gyventi ir reikalauja akių tinkamo prižiūrėjimo.

Akys.

Akys yra kune svarbiausi sąnariai ir vieni iš opiausių. Tai yra paklusnus tarnas, bet lengvai įžeidžiamas. Daug ligų ir prastas regėjimas pašalinama tinkamu akių prižiūrėjimu.

Prietikiai.

Dulkės, plieno šmoteliai ir kitos mažiulės dalelės stato akis pavojuje. Kuomet kas nors į akį įkrinta, tuojaus reikia išimti. Netrink akies lėliukės, nepridėk kietą arba nešvarų daigtą prie akies. Jeigu į kelias valandas negali išimti, tuoj eik pas akių daktarą. Akių daktaras yra medikališkas daktaras, kuris specialiai studijavo akis ir akių ligas.

Ligos.

Kaikurios akių ligos užkrečiamos ir per neatsargumą nuo vienos ypatos pereinanti prie kitos. Apsisaugoti nuo akių ligų svarbu mazgoti ar čiupinėti akis su švariais daigtais.

Eik pas akių daktarą jeigu regėjimas blogyn eina, arba jeigu akys uždegtos arba skauda. Namimis gydymas pavojingas. Akių uždegimas, nepaisant kaip menkas, turi būti prižiūrėtas. Kudikiuose akių uždegimas gali būti priežastim apjakimo į kelias dienas, jeigu tuoj negydomas. Senesni vaikai, kurių akys uždegtos arba ašarotos, gali prazudyti regėjimą jeigu atsargiai negydoma. Vidutinio amžiaus žmonės, kurių viena arba kita akis silpnesnė, gali užsikrėsti svarbesnę ligą arba visai netekti regėjimo. Tuoj turi eiti pas akių daktarą.

Kaip Akis Saugoti.

Prasta šviesa ir netinkamos vietose skaitant per daug nuvargina regėjimą. Kuomet skaitai, rašai arba atlieki kitą užduotį, žiurėk kad turėtai gerą šviesą. Nedirbk su šviesa, kuri šviečia tiesiog į akis. Geriausiai turėti šviesą už kairinio peties, jeigu vartoji dešinę ranką ir už dešinės peties, kuomet vartoji kairę ranką.

Akiniai.

Su tinkamais akiniais žmonės, kurie prastai mato, gali aiškiai matyti, ir kartais pagerina sveikatą. Pritaikymas akinų reikalauja didelio atsargumo. Akiniai, kurių stiklai akims netinkami, arba kurių rėmai nelaiko stiklėlius tinkamoj vietoj, gali atnešti daug bėdos. Kuomet akys ligotos, akiniai, kurie atrodo naudingi, gali tik laikinai pagelbėti ir vėliau apjakimas gali ištikti. Akių daktaras turi tankiai peržiūrėti akies vidų. Ir tik akių daktaras tą gali padaryti. Todėl kaip seni taip ir jauni turi, sulig gero akių daktaro nurodymo, nešioti tik tinkamus akinius.

Sekantieji apsireiškimai persergsti, jog akys reikia prižiūrėti: galvos skaudėjimas, akių skaudėjimas, pavargimas kuomet akys vartojamos, neaiškūs regėjimas, akių arba akies vokos uždegimas, ašarotos akys, sutinimas, išsiputimas arba susmukimas vokų.

JOHN S. LOPATTO

Attorney and Counselor-at-Law
SLA. Advokatas-Patarėjas,
308-9-10 Coal Exchange Bldg.
WILKES BARRE, PA.
Telephone 4256 Market

GEORGE MATULEWICH

ATTORNEY-AT-LAW
National State Bank Building,
810 BROAD STREET,
Newark, N. J. Room 810

SANDARA

GERIAUSIAS DARBO ŽMONIŲ SAVAITINIS LAIKRAŠTIS, LEIDŽIA A.L.T.S.

„Sandara“ talpina daugiausiai gyviusius ir svarbius politinius straipsnius, gindama laisvos demokratijos idealą. „Sandaroje“ telpa daugiausiai visokių apysakų, eilių, juokų ir svarbiausių žinių iš viso pasaulio. „Sandara“ bendrabarbiauja išymiausi Amerikos ir Lietuvos lietuviai literatai rašėjai. „Sandara“ išleidžia didelį Kalendorių 1923 metams, kuriame telpa gyvas šaltinis visokių žinių bei informacijų. Kaina 25c. „Sandara“ kainuoja: Amerikoje \$2.50 metams, \$1.25 pusei metų. Lietuvoje: \$3.00 metams, \$1.50 pusei metų. Vieną numerį pažūrėjimui siunčiame dovanai.

S A N D A R A,

327 E Street,

Boston 27, Mass.

SIUSKITE LIETUVON KNYGU

Lietuvos žmonės ir Lietuvos jaunimas nusiskundžia, kad neturi knygų. Mes jų turime daugiau, negu suvartojame, tad siųskite jas LIETUVON!

SUSIVIENIJIMAS LIETUVIŲ AMERIKOJE pataria savo nariams, kad jie siųstų nors po vieną mūsų knygų savo draugams ir giminėms Lietuvoje. Pasiųsti galima paštu. Patartina siųsti šiuo laiku sekančias knygas:

AISOPO PASAKAS, — didelė knyga, su daugybe paveikslų, 364 puslapiai, kaina \$1.25

AMERIKA, — ypatingai reikalinga tiems, kas nori iš Lietuvos Amerikon atkelti, 288 pusl., kaina \$1.00

ŽMOGAUS PAREIGOS, — svarbi knyga auklėjimui tėvynės meilės ir tikrojo patriotizmo, 245 pusl., kaina \$1.00

Kas ims visas tris knygas, GAUS VISAS TRIS UŽ \$3.00. Užsakymus su pinigais siųskite Centrai šiuo adresu:

LITHUANIAN ALLIANCE OF AM.,
307 W. 30-th Street, New York, N. Y.

T Ė M Y K I T E !

Didelis 548 Puslapių Puikiai Paveiksluotą Veikalas Antgalviu

Susivienijimo Lietuvių Amerikoje

ISTORIJA

Tai yra netik istorija didžiausios pažangos mūsų fraternalės organizacijos, bet tai yra beveik visų Amerikos lietuvių istorija, nes joje pakliudoma ir plačiai aprašoma mūsų visuomeniški santykiai išeivijoje. — Juo veikiau tą veikalą užsisakysite, tuo greičiau apsipaziinsite su Amerikos lietuvių istoriją.

Kaina.....\$1.50

Drutame apdare \$2.00

Reikalaudami, kreipkitės į „Tėvynės“ Administraciją šiuo adresu:

„TEVYNĖS“ ADM.,

307 W. 30-th ST., NEW YORK, N. Y.

AISOPO PASAKOS

Didelė knyga 360 puslapių, 110 paveikslų, 301 pasakų. Tinkami pamokiniams seniems, jauniems ir mažiems. Popierios apdaruose tik\$1.25

„TEVYNĖS“ ADMINISTRACIJA

307 W. 30-th St.,

New York, N. Y.

SUSIVIENIJIMO

LIETUVIŲ

AMERIKOJE

KNYGYNE

Galima Gauti Sekan-

čios KNYGOS:

Amerika—Informacijos apie Ameriką ir tt. 1.00
Apdrauda ir Pašalpa — pusl. 32 10c.
Daktaras iš Prievartos (Komedija) 20c.
Darbininkų Padėjimas Amerikoje 35 pusl. 10c.
Kas iš Kur Pareina? 20c.
Kaip Gyvena: Latviai, Suomia, Anglai .. 20c.
Kelonė į Sidlavą — pusl. 48 15c.
Konradas Velenrodas — pusl. 24 15c.
Kražių Skerdynės ir Jos Pasekmės 15c.
Lietuvių Tautos Klausimas Europos
Karės Metu pusl. 102 35c
Lietuviška Chrestomatija — pusl. 180 .. 40c.
Liudvikas Pasteris — pusl. 48 20c.
Nuo Degtinės — pusl. 19 10c.
Petras Žemaitis — pusl. 69 20c.
Perspėjimas apie Šventą Tikėjimą—pusl. 63 10c.
Ruožai iš SLA. Istorijos — pusl. 35 10c.
SLA. Istorija (1896-1915) \$1.50; audimo
apdarais 2.00
Susiprato — 64 pusl. 20c.
Viršminėtas knygeles SLA. nariai gauna
už pusę kainos.

SEKANCIOS KNYGOS PARSIDUODA UŽ

PILNĄ KAINĄ:

Grazi Mageliona — Melodrama 4-rių aktų 50c.
Dvi Seseri — 4-rių aktų tragiška drama .. 50c.
Pavoktas Kudikis — Tragedija trijuose
aktuose 40c.
Kunigas Macochas — 4-rių aktų tragedija 35c.
Aisopo Pasakos — pusl. 364 \$1.25
Lenkų Apaštalavimas Lietuvoje—pusl. 258 1.00
Paskaitos iš Bijologijos ir Bakterijologijos
—pusl. 172 50c.
Svetimoj Padangėj Pasaulio Verpetuose
Eilės, Dainos ir Prietikiai — pusl. 200.
Parašė A. J. Jokubaitis 2.00
Žmogaus Pareigos — pusl. 245 1.00

LITHUANIAN ALLIANCE OF AMERICA

307 W. 30-th Street
NEW YORK, N. Y.

VIETINĖS ŽINIOS

Lietuvos Operos Artistų Koncertas.

Sekmadienį, lapkr. 12 d., McCaddin salėje, Brooklynė, įvyko Lietuvos Valstybinės Operos artistų koncertas, kuris pavyko kuopuikiausiai visais atžvilgiais.

Programo išpildyme dalyvavo tik patys vieni Lietuvos operos artistai: Petras Oleka — basas, Jonas Byra — tenoras-pianistas ir Mykolas Leskevičius — smuikininkas. Sekančiam „Tėvynės“ num. tilps platesnė šio koncerto recenzija, o tuo tarpu galime pasakyti tik tiek, kad Brooklynė lietuviams pirmu kartu teko matyti ir girdėti, kaip tikri artistai dainuoja ir griežia ir kaip užsilaiko scenoje. Kiekvienas jų pasijudimams, kiekvienas tartas žodis, kiekviena sudainuota gaida yra artimai surišta su išpildomo veikalo dvasia, jo turiniu ir publika jaučia tą patį, ką jautė kompozitorius tą veikalą rašydamas ir ką jaučia artistas jį išpildydamas. Ypač smuikininkas p. M. Leskevičius sužavėjo klausytojus. Rodosi nesinorėtų nei tikėti, kad iš Lietuvos galėtų atsirasti tokių artistų-smuikininkų, kokių yra p. Leskevičius.

Užbaigus koncerto programą ir publikai dar neno rint skirstytis, p. Leskevičius sulaukė monologą iš gyvenimo Lietuvos sodžiaus nusigyvenusio „artista“ — vestuvių smuikininko. Ir tenka pastebėti, kad p. Leskevičius netik genijalis smuiko valdonas, bet jis yra ir geras vaidintojas-komikas. Šitas monologas patenkino ir tą publikos dalį, kuri patim koncertu gal ir nebuvo pilnai patenkinta, nes dauguma mažiau prasivalinusių žmonių eidami koncertą ar vaidinimo vakarą tikisi pamatyti geležinį vilką su ragais. O kuomet pamato scenoje tokius pačius žmones kaip ir jis pats, o muzikos arba vaidinimo nepajęgdamas suprasti, jaučiasi nesmagiai.

Publikos iš šio koncerto susirinko tiek, kiek McCaddin salė dar nėra mačiusi. Dar apie pusvalandį prieš programą prasidėjimą salės prižiūrėtojas jau paskelbė, kad bilietai visi išparduoti ir galima gauti vietos tik stovėti. Keli šimtai žmonių grįžo atgal nuo svetainės durų, tačiau apie pora šimtu žingaiduolių nusipirko bilietus, visai nežiūrėdami, kad jiems prisis ir stovėti visą vakarą. Todėl iš tokio daugumo publikos jau galima suprasti, kad buvo visokių žmonių. Nekurie gal pirmu kartu pateko koncertan, todėl ir prisėjo kai kas salėje stabdyti, kad savo šeiminiūnus pasikalbėjimus ir kritikas laike dainavimo pasilikyt kitam kartui. Beabejonės tas darė didelio nesmagumo ir patieams artistams. Bet abelnai imant, ypač sulošus p. Leskevičiui monologą, vargu bau rasis nors vienas žmogus, kuris nebutų pilnai patenkintas koncertu.

Tolimesni koncertai gerb. artistų įvyks sekančiais: lapkričio 18 d., šeštadienio vakare, Priladelphia, Pa., Lietuvių Tautiškoj svetainėj, prie Moyamensing Ave.

Lapkričio 20 d., pirmadienio vakare, Baltimore, Md., Lietuvių svetainėje. Šių kolonijų lietuviams patartina kuoskaitlingiausiai atsilankyti į koncertus, nes netankiai pasitaiko proga išgirsti tikrus artistus dainuojant ir griežiant.

Pradėjo Valyti Biržą.

New Yorko Biržos Valdomoji Taryba išmetė iš draugijos du nariu ir vieną suspendavo, kaip peržengusių draugijos įstatus. C. P. Holzderburg kaltinamas už ėmimą aukštesnių nuosimėjų, negu atatinamo komiso nustatytos taisyklės leidžia, Samuel Nast kaltinamas už spekuliaciją savo klientų pinigais ir Eli S. Newberger suspenduotas dešimčiai dienų už peržengimą nustatytų apgarsinimų taisyklių.

Automobilių Aukos.

Nežiūrint jokių saugumo vaju, kurie neseniai buvo daromi New Yorke, automobilių dukimas eina posenove. Štai tik viena diena, lapkričio 9 d., New Yorke užmušta 5 ypatos ir keliolika sužeista, iš kurių viena pasimirė ligoninėje. Užmušta 4 vyrai ir vienas vaikas.

New Yorke tik tuomet sumažintų žmonių žudimą dukstančiais automobiliais, jei kiekvieną užmušęją pradėtų atatinamai nubausti ir tai nubausti ne pinigine pabauda, bet kalėjimu. Jei automobilistas žinotų, kad už užmušimą žmogaus jau laukia kelių metų kalėjimas, tuomet jisai žinotų ir visuomet atmintų, kad reikia saugotis ir kitus saugoti. Prisilaikant tik tokių pabaudų, kokios dabar yra taikomos tokiems užmušėjams, joki saugumo vajai, nei kitos priemonės nieko negelbės ir šitų lengvai išvengiamų užmušėjisčių nesumažins.

Šimto Nuosimėjų Dividendai.

New Yorko „Manhattan Company“ bankas, kuris yra seniausia bankinė įstaiga Sus. Valst. — įkurtas 1799 metais, šiuosmet savo akcininkams mokės 100 nuo šimčių dividendų. Taipgi šio banko direktorių taryba nutariusi dvigubai padidinti savo pamatinį kapitalą, išduodant kiekvienam akcininkui kita tiek akcijų kiek jis dabar turi, už kurias jam nereikės nieko mokėti. Apart to, bankas dar turės \$2,500,000 neįšaldinto pelno.

Svečias iš Lietuvos.

Lapkričio 3 d. atvažiavo Amerikon iš Lietuvos mokytojas Juozas Račys, kuris pastaruoju laiku mokytojavo Rietavo gimnazijoje. Lapkričio 8 d. gerb. svetys atsilankė „Tėvynės“ redakcijon ir papasakojo daug įdomių dalykų apie Lietuvos padėtį ir jos susitvarkymą. Jo tikslas atvykimo Amerikon yra tas, kad jisai nori susipažinti su Amerikos žmonių psichologija ir vi su susitvarkymu čionai, ypač mokslo srityje. Kadangi gerb. mokytojas Račys nėra turtuoliu, tai jis mano susirasti koki nors darbą, kad galėjus užsidirbti nors pragyvenimui, kol

Jeigu Kitoki Maistai Negelbsti Borden's EAGLE BRAND (CONDENSED MILK) Privalo būt pirmutinė vilis. Jis yra sveikas, maistingas ir gardus, taipgi lengvai suvirškinamas. Trys pastarosios moterų gėntkartės pilnai pasitikėjo jam. Eagle Brand yra uolatos rekomenduojamas per gydytojus, nes jis čystas, sveikas ir lengvai suvirškinamas. Iškirpkite šita pagarsinimą ir prisiuskite j Borden Co., New York ir gausite lietuvių kalboj pilnus nurodymus ir patarimus, kaip j vartoti visai veltui, taipgi ir puikią kūdikių knygą.

gyvens Suv. Valst. Jei kambutų reikalingas inteligentiškas darbininkas, ypač prie skaitlinių, lai kreipiasi į „Tėvynės“ redakciją. Gerb. Račys apart lietuvių kalbos gerai kalba slavų kalbomis, vokiškai ir pusėtinai susikalba angliškai.

VISI SLA. NARIAI IR NARĖS REMKITE TUOS BIZNIERIUS, KURIE GARSINASI „TEVYNEJE.“

PAIN-EXPELLERIS JUMS PAGELBES! Kuomet saukiamaš Pain-Expellerio pagalbos, Skaumas greitai apgailima ir nesmagumai — pranyksta. Su pirmu žnyptelėjimu reumatizė skausmo, nervus kratančios neuragijos, kančinančio ir riciančio j krava slėntų dieglio, tuojaus užsipirktie šito galingo ir patikėtino beinymnio linimento ir juoni ištrinkite skaudamas vietas. Tikras Pain Expelleris turi musu INKARO vaizduojantį. Visi kiti yra pagmedžiojimai. Kaina 35c. ir 70c. aptiekose arba iš F. AD. RICHTER & CO., 104-114 South 4th St., Brooklyn, N. Y.

Svedijos Amerikos Linija I LIETUVA Greitas pasaziierinis kelias nuo NEW YORKO iki LIEPOJAUS per Gothenburgą, Svedija. Pasaziieriai bus transferuoti ant jurių tiesiai i Liepoją. S. S. STOCKHOLM Lapkričio 25 S. S. DROTNINGHOLM Gruodžio 9, Sausio 13 Trečios klesos kainos: I HAMBURGA \$103.50 I DANZIGA ir PILIAVA \$106.50 I LIEPOJĄ ir MEMEL \$107.00 Su damokėjimu \$5.00 takos. Trečios klesos pasaziieriai turi kabinus tiktai su 2-4 lovukėm Nereikia Svedijos pasporto vizos Kreikičes prie Vietinių Agentu ar Swedish American Line, 21-24 State Street, New York City.

Ruffles pleiskanų mirtingaj priešą. Suvilginkite Ruffles savo galvos odą kasdien per kokią savaitę laiko ir pleiskanos tuojaus pranyks. Naudokite Ruffles molatos ir po to, ir tuo budu užlaikykite savo galvos odą švaria ir sveika ir savo plaukus gražiais ir žvilgančiais. Kaina 65c. aptiekose, arba prisiuskite 75c. tiesiai i laboratoriją. F. AD. RICHTER & CO. 104-114 So. 4th St. Brooklyn, N. Y.

F. ŽIVATAS Parduodu laivakortes gerian šių garliavų kompanijų j visus dalis svieto Perku ir parduodu namus, farmas (Real Estate), Inšurinu (apsaugojimą) namus nuo ugnies, automobilius nuo ugnies ir atsakomybės nelaimėj atsitikus. Ofiso Adresas: 1836 N. Main Ave., Scranton, Pa.

I LIETUVA WHITE STAR LINE Iš New Yorko i Southamptoną: Majestic lapkr. 25, gruod. 16., saus. 6 (Didžiausias laivas pasaulyje). Olympic gruod. 2, gruod. 30, saus. 20 Homeric gruodžio 9 Graitas susisiekimas su Baltijos uostais. AMERICAN LINE Iš New Yorko j Plymouth, Cherbourg ir Hamburgą: *Manchuria lapkričio 30 *Mongolia gruodžio 11 *Minnehaha (3čia klasa) gruod. 21 Susisiekimas su Baltijos uostais. *Naujos kajutos trečioj klasoj. RED STAR LINE Iš New Yorko j Plymouth, Cherbourg ir Antverpą: Zealand lapkr. 25, Lapland gruod. 9 Finland gru. 2, Kronland gru. 23 Gothland (3-čia klasa) gruodžio 16 Tik i Antverpą. Geras maistas. Uždarviti kambariai. Prienamos kainos jusų draugams, atkeliaujant i Amerika. Del informacijų kreipkitės prie vietiniu agentu arba PASSENGER DEPARTMENT, No. 1 Broadway, New York, N. Y.

PRADEK DIENA SU MUZIKA. Šisai elegantiškas dailus laikrodis prikels tave ne koku smarkiu ir aršiu birbėjimu, ar skambėjimu, bet gražia, malone muzika. Antsyk pa siūsį gerame upe. Galb by laiku užsukti jį, kad jis pagriežtų smagumo delei. Jis griežia keletą melodijų ir patiks pačiam ir paties šeimynai. Viršeliai yra iš tvirtos medžiagos, labai dailiai spalvomis išmarginti. Gerai daboja laiką ir dailiai atrodys ant tavo kamodės, ar ant stalelio. Visas laikrodis yra 10 ir 1/2 colio aukščio ir 10 coliu pločio. Tiktai trumpam laikui gali gauti tą laikrodį už \$8.00. Nieko nerizikuoji. Tiktai atsiųsk mums \$1.00 depozito. Mes išsiųsime Tamstai laikrodį per pašta ir likusius pinigų. \$7.00 apmokėsi laikanešini. NIEKO NELAUDDAMAS TUOJAUS RAŠYK MUMS! Už visus užsakymus iš kitų šalių, ne iš Jungtinių Valstijų, turi būti iškaino apmokėti. WESTERN SALES COMPANY, 2136 W. Chicago Ave., Dept. C 70, CHICAGO, ILL.

BALTIC STATES BANK PIRMUTINIS IR VIENINTĖLIS LIETUVIŲ VALSTIJINIS BANKAS RYTUOSE. Kapitalas ir perviršis — \$700,000.00. Turtas jau siekia — \$1,250,000.00. Priima Depozitus ir moka 4%. Depozitus galima siųsti per pašta. SIUNČIA LIETUVON ir j kitas pasaulio dalis pinigų tu kraštų pinigais, arba AMERIKOS DOLERIAIS. Išmoka greičiausiai ir teisingiausiai. Ligi 1 d liepos 1922 m. arti 20,000 žmonių kreipėsi j mus pinigų siuntimo reikalais. TAS PARODO, KAD ŽMONĖS PASITIKI BALTIC STATES BANKU. Pastikėjima mes išdirbome teisingumu, sąžiningumu ir draugiškumu. PARDUODA LAIVAKORTES I LIETUVA ir iš Lietuvos ant visų laivų linijū ir konstruopiausiai prižiūri, kad keleiviai turėtų smagę ir gerą kelionę. BANKAS ATDARAS kasdien nuo 9 val ryte ligi 5 val vakare, subatomis — ligi 7 val vakare. TELEFONAS: WATKINS — 2142. Visai reikalais rašvdamai adresuokite šitai: BALTIC STATES BANK, 294 Eighth Ave., New York, N. Y.

DABAR UZSIRAŠYK "AMERIKOS LIETUVI" Amerikos Lietuvis, sąvaitinis laikraštis ramiu pasiskaitymu, naudingų mokslisų straipsnelių ir svarbiausių žinių, yra naudingas kiekvienam lietuviui. Kas jį užsirašys lapkričio ar sekančio gruodžio mėnesio bėgyje, gaus gražių dovanų knygomis ir gražių sieninį kalendorių. Užsirašyk dabar, o turėsite naudingą laikraštį. Reikalaujam agentų užrašinėti Amerikos Lietuvi, pardavinėti knygas ir gražias laiškam popieras. Laiškus ir pinigus siųsdami adresuokite taip: "AMERIKOS LIETUVIS" 15 MILLBURY ST., WORCESTER, MASS.

UNITED-AMERICAN-LINES THE JOINT SERVICE WITH HAMBURG-AMERICAN-LINE. NEW YORK - HAMBURG DIRECT Trumpas susisiekimas su visom dalim Centralės Europos. Savaitiniai išplaukimai kas ketvergas nuo pier 86. North River, 46 St., New York, 12 val. diena. Kajutos su 2, 4 ir 6 lovom ant visu laivų. Dideli valgyimo kambariai, saloniai ir pasivaikščiojimo dėniai skiriamai 3 klasai. Ant laivų „Hansa“, „Bayern“, „Wuerttemberg“ ir „Mount Clay“ yra speciališku kaitu. Pradedant kovo mėn., 1923 m., du trijų šriubų laivai, Resolute ir Reliance plauks kas antras utarninkas su 1-mos, 2-ros ir 3-čios klases pasaziieriais. Užsakymų vietas kreipkitės prie musu agentu arba UNITED AMERICAN LINES 39 Broadway, New York, N. Y.

SIŪSKIT PER NAUJIENAS PINIGUS LIETUVON To prašo Lietuvos žmonės ir taip pataria Lietuvos bankai NAUJIENOS 1739 S. Halsted St. Chicago Ill.

SLA. PILDOMOSIOS TARYBOS IR KOMISIJU ADRESAI

PILDOMOJI TARYBA: Prezidentas — St. Gegužis, Mahanoy City, Pa. Vice-Prez. — V. Kamarauskas, 177 Slocum St., Edwardsville, Pa. Sekretorė — P. Jurgelutė, 307 W. 30-th St., New York City. Iždininkas — T. Paukštis, 13 Mill St., Pittston, Pa. Iždo Glob. — J. M. Danielius, 168 Grand St., Brooklyn, N. Y. Iždo Glob. — K. Varašius, c/o All Nations Deposit Bank, Pittsburgh, Pa. Dr.-Kvot. — Dr. F. Matulaitis, 8709 Jos. Campan Ave., Detroit, Mich.

KONTROLĖS KOMISIJA: B. Saloveičikas, 174 E. Main St., New Britain, Conn. J. Stankevičius, 300 Hazle Ave., Wilkes Barre, Pa. A. M. Augunas, 193 Grand St., Brooklyn, N. Y.

APŠVIETOS KOMISIJA: V. K. Račkauskas, 294 — 8-th Ave., New York, N. Y. Dr. J. J. Kaškaicius, 341 Walnut St., Newark, N. J.

T. Dundulis, 2447 N. Artesian Ave., Chicago, Ill.

ISTATŲ KOMISIJA: K. Gugis, 3323 So. Halsted St., Chicago, Ill. K. Jurgelionis, 1739 So. Halsted St., Chicago, Ill.

Z. Puišutė, 253 Broadway, So. Boston, Mass.

FINANSŲ KOMISIJA: A. F. Bredickas, Shenandoah Trust Co., Shenandoah, Pa. M. W. Bush, 294 — 8-th Ave., New York, N. Y. A. Ivaškevičius, 1622 Columbia Rd., So. Boston, Mass.

SVEIKATOS KOMISIJA: Dr. I. Bronušas, 615 Columbia Ave., Baltimore, Md. Dr. J. Jonikaitis, 3732 Michigan Ave., Detroit, Mich. Dr. E. G. Klimas, 2538 E. Allegheny Ave., Philadelphia, Pa.

PRIEGLAUDOS NAMO KOMISIJA: J. Bulota, 1816 So. 13-th St., Springfield, Ill. J. K. Mažiukna, 1434 Sheffield St., N. S. Pittsburgh, Pa. L. Savickas, 430 Leggett St., Scranton, Pa.

LABDARYBĖS KOMISIJA: P. Jurgelutė, 307 W. 30-th St., New York, N. Y. P. Petraitienė, 3237 Auburn Ave., Chicago, Ill. E. Mačinskienė, 3126 Lowe Ave., Chicago, Ill.

SUSIVIENIJIMO STOVIO, SKUNDŲ IR APELIACIJŲ KOMISIJA: J. Katkauskas, 7711 Lockyear Ave., Cleveland, Ohio. A. Apanaitis, 207 Moore St., Westville, Ill. K. Skužinskas, 216 So. 17-th St., Herrin, Ill.